

Bestyrelsens beretning
til generalforsamlingen
27. april 2009

2008 var et år præget af store udskiftninger i bestyrelsen, hvor den hidtidige formand og medskaber af ODM fusionen, museumschef Lene Floris, trak sig fra posten, og hvor flere andre medlemmer, der havde medvirket ved fusionen af de tre tidligere foreninger, ophørte i bestyrelsen.

Endvidere blev medarbejderstaben i sekretariat i Vartov udsat for store forandringer, idet både sekretariatschefen og uddannelseschefen, med kort tids mellemrum i forsommeren, forlod ODM. Det efterlod et meget lille sekretariat (med nu blot 2 medarbejdere) i en arbejdsmæssig usikker position. Samtidig betød situationen, at en række nye initiativer og tiltag i forhold til både det politiske bestyrelsesarbejde, projekter i relation til ODM's efteruddannelse og en række andre tiltag kom til at ligge underdrejet i en længere periode. Bestyrelsen valgte, frem mod nyansættelser, at lade formanden, med hjælp fra de to næstformand, overtage driftsansvaret for sekretariatet. Endvidere besluttede bestyrelsen at fremme arbejdet, som vedtaget på generalforsamlingen d. 12. marts 2008, med at ansætte en direktør for ODM til at varetage såvel den nødvendige udvikling i forhold til de museumpolitiske dagsordener og den daglige ledelse af ODM's sekretariat. Ansættelsesprocessen var afsluttet, således at ODM's første direktør kunne tiltræde d. 1. december 2008.

Årsberetningen bærer selvkært præg af organisationens mindre formåen, jfr. ovenstående forhold, i det forgange år. Det er dog glædeligt, at trods vilkårene er ganske meget nået. Der er god grund til at takke de tilbageværende i ODM's sekretariat for deres tålmodighed og arbejdsindsats i en svær periode for organisationen.

Museumspolitiske initiativer

Bestyrelsesarbejdet har været varetaget på 8 møder gennem året. Dertil kommer diverse udvalgsmøder, deltagelse i årsmøder, konferencer i ind- og udland m.m. der primært har været varetaget af formandskabet (formand og to næstformænd).

Herunder følger en række forhold, i uprioriteret rækkefølge, som organisationen har arbejdet med. Mange af initiativerne har været undervejs længe og kan betragtes som en status.

Møde med kulturminister Brian Mikkelsen

D. 24. januar blev afholdt et længe varslet møde mellem formandskabet og kulturminister Brian Mikkelsen. Her blev en række aktuelle museumspolitiske forhold debatteret, herunder bekymringen for den stigende temporære projektkultur og mangel på kontinuitet i museumsarbejdet, vigende statstilskud til de statsanerkendte museer og de tidligere amtslige tilskuds skæbne i forbindelse med kommunalreformen – og rygterne om at midlerne (i alt godt 64 mill. kr. til museer og konserveringscentre) vil blive fordelt via kommunernes generelle bloktilskud. På mødet gav ministeren udtryk for stor forståelse for museernes bekymring – og lovede at være opmærksom på problematikken. Han pointerede endvidere, at det ikke var hans ærinde at stille museerne ringere med kommunalreformen. Endvidere blev puljen til betaling af udstillingsvederlag til nulevende kunstnere debatteret. Herunder at puljen ikke dækker efterspørgslen og at kunstmuseerne derfor bliver pålagt at dække mankoen. Derudover er det ODM's holdning, at administrationen er alt for bureaukratisk og at ordningen forudsætter, at museerne lægger penge ud i lang tid.

Ministeren lovede at arbejde for at ændre forholdene. ODM agter fortsat at forfølge sagen.

Museernes sikringsforhold

Via forvalter- og samlingsnetværket har der gennem året været arbejdet med at udfærdige oplæg til et pilotprojekt til afdækning af museernes sikringsforhold. Det er et længe næret ønske at få et landsdækkende overblik og skabe fokus, via en sikringsrapport, på sikringen af de danske museer. Sikring er et område, hvor mange museer står alene. ODM ønsker, at der udarbejdes en rapport, der skal tilvejebringe viden om hvad god sikring er, skaffe uvildig rådgivning om sikring og give museerne en konkret vurdering af egne sikringsforhold. Naturligvis uden at kompromittere den eksisterende sikkerhed.

Konserveringsudredning

Via samlingsnetværket, og med bistand fra Kulturarvsstyrelsen, har ODM udarbejdet et meget grundigt oplæg til en uvildig konserveringsudredning på landsplan, med tilhørende økonomisk overslag for opgavens udførelse. Det blev afleveret til Kulturarvsstyrelsen i eftersommeren 2008. ODM's ønske er, at alle museer skal have let adgang til konserveringsbistand af høj kvalitet. Ikke mindst for at sikre, at museerne kan opfylde det lovpligtige bevaringsarbejde.

Magasinmanual

Et længerevarende projekt, i regi af ildsjæle fra samlingsnetværket, så dagens lys i cyberspace, da en magasinmanual, med angivelse af "best practice" på magasinområdet blev tilgængeligt på Internettet. Manualen skal medvirke til, at de mange erfaringer,

der er gjort ved nybygning og indretning af magasinbygninger i de seneste år, kan komme alle museer til gavn. Projektet er støttet af Kulturarvsstyrelsen og Nationalmuseet hoster sitet.

Tidsskriftet Danske Museer

Det har gennem en årrække været debatteret, hvilken rolle ODM skal have i forhold til det uafhængige tidsskrift Danske Museer, der udgives af den erhvervsdrivende fond Museumstjenesten. ODM er med i en redaktionskomite, der alene er rådgivende. Der blev i 2008 indgået aftale om at søge at skabe en tættere dialog med tidsskriftet, som ODM finder er et meget vigtigt og velskrevet magasin, der skal nyde fremme som debatskabende og samlende museumsmagasin for de danske museer.

ODM og eksterne konsulentopgaver

ODM påtog sig i foråret 2008 at medvirke til en analyse af museumsforholdene i Ny Vejle Kommune. Opgaven blev udført af den da netop afgåede uddannelseschef. Rapporten affødte en del debat blandt ODM's medlemsmuseer i området, der ikke var tilfredse med arbejdet. Rapportens tilblivelse i ODM regi blev debatteret i bestyrelsen, hvilket afstedkom, at det principielt er besluttet, at ODM ikke fremover påtager sig konsulentopgaver, der vil kunne medføre interessekonflikter med organisationens egne medlemmer.

Bikubens Museumspris

ODM anerkender Bikubenfondens store indsats for at fremme museumssagen, via den opmærksomhed som Bikubenfondens Museumspris udløser. Det blev

derfor i 2008 besluttet, at ODM gerne hjælper med fremsendelse af materiale og i øvrigt vil arbejde for at gøre opmærksom på prisen via udsendelse af information til medlemmerne.

Udredning om bygningsbevaring

Tidligere bestyrelsesformand Lene Floris var af ODM udpeget til at deltage i udvalgsarbejde vedrørende en udredning om bygningsbevaringsindsatsen i Danmark. Arbejdet blev påbegyndt i 2007 og skal sikre langsigtede bevaringsstrategier og gode administrative forhold på området. Arbejdet er pågået gennem hele 2008 og en rapport ventes klar primo 2009. For museerne gælder det om at skabe forståelse for museernes store viden, knowhow og indgangsvinkel til bygningskulturen, der bør anvendes meget mere aktivt i den administrative praksis end det er tilfældet i dag. Arbejdet forventes afsluttet primo 2009.

Pjece om sponsorater og donationer

ODM har i forlængelse af debatten om sponsorater og donationer i samarbejde med revisionsfirmaet Ernst&Young's eksperter udarbejdet en pjece med praksis, der angiver farbare veje for museerne. Pjecen kan fås i ODM's sekretariat.

Museumsstatistik

ODM har i 2008 været involveret i Kulturarvsstyrelsens forarbejde til at forbedre museumsstatistikken i Danmark. Arbejdet sker på baggrund af formidlingsrapporten, hvor der blev udtrykt ønske om at få en mere valid og brugbar statistik end de ofte noget rigtigt anvendte besøgstal. Grundlæggende er det yderst positivt, at der arbejdes på at kvalificere det

Medlemsservice

statistiske materiale om de danske museer. Det er dog vigtigt at sikre, at opgaven er overskuelig for museerne – og kan finde praktisk anvendelse. Det rådgivende udvalgsarbejde mundede ud i at analyseinstituttet Gallup for en 3-årig periode, skal forestå at indsamle relevante og valide data fra de danske museer. ODM vil følge arbejdet tæt.

ABM samarbejde

Gennem året har der været afholdt en række møder med det formål at arbejde frem mod et formaliseret samarbejde indenfor arkiver, museer og biblioteker (ABM) Møderækken var initieret af et projekt finansieret af Biblioteksstyrelsen. Projektet ophørte med årets udgang. Umiddelbart har udvalgsarbejdet ikke kastet større resultater af sig, men der er dog enighed blandt parterne om, at det er vigtigt at lade ABM samarbejde udspringe af konkrete og praktiske samarbejdsprojekter. Der arbejdes på en fortsættelse af dialogen på ABM området.

ODM får henvendelser om mange forskellige emner, og søger efter bedste evne at give en passende service i forbindelse hermed. Desuden arbejder ODM på at få udarbejdet vejledninger og værktøjer til gavn for medlemmerne. I marts 2008 udkom således en ny pjece om reglerne for moms, skat og afgifter forbundet med sponsorater/private tilskud. Der er endvidere, under Etikgruppen i Samlingsnetværket, taget initiativ til at udarbejde standardlåneaftaler for alle museums-kategorier. Standardlåneaftalerne er et supplement til det arbejde, der er udført i NEMO (Network of European Museums Organisations) og er tillempet, så de er egnede til brug også for mindre museer. Standardlåneaftalerne var klar, og kunne downloades fra ODM's hjemmeside fra marts 2008.

Kommunikation

ODM's væsentligste kommunikationsplatform til medlemmer og interessenter i øvrigt er hjemmesiden www.dkmuseer.dk. Ikke mindst tilmeldingsdelen til kurser og seminarer bliver flittigt anvendt. I første halvdel af 2008 blev der endvidere, med hjemmesiden som platform, udsendt flere nyhedsbreve, med henblik på at fremme service, synlighed og gennemslagskraft.

Netværk

Et vigtigt fundament for ODM er de fagpolitiske netværk. Vi anslår, at omkring 500 museumsansatte er aktive i disse løse strukturer. Gennem netværkene får ODM værdifulde bidrag til det museumspolitiske arbejde og forhold af vigtighed for museerne i øvrigt. ODM har netværk for formidling, forvaltere, bevaring, samlinger, nyere tid, arkæologi, administrativt netværk, forskningsnetværk. Desuden er et ledelsesnetværk og et uddannelsespolitisk netværk på trapperne. Medarbejdere fra medlemsmuseerne har fri adgang til at tilmelde sig netværkene via ODM's hjemmeside, hvor der også ligger mødeindkaldelser, referater mv. Netværkene fungerer meget forskelligt, alt efter tema og aktualitet. Netværkene vælger tovholdere/styregruppe, som står for indholdet af netværksmøderne. ODM's sekretariat tilbyder sekretariatsbistand, men har ikke i 2008 formået at holde kontakt og service i et passende omfang. Et forhold der skal rettes op på i 2009. Der skal sendes en stor tak til de mange aktive deltagere i netværkene og ikke mindst de ansvarlige styregrupper, tovholdere, koordinatore og andre bidragydere.

Internationalt samarbejde

NEMO

ODM arbejder aktivt på internationalt plan. Her er NEMO (Network of European Museums Organisation) en vigtig platform, hvor ODM's formand / direktør og Frank Birkebæk, Roskilde Museum (og NEMO's grundlægger) – er medlemmer. ODM agter at intensivere indsatsen fremover i NEMO.

WAMO

World Association of Museum Associations er et nyt løst koblet globalt netværk for museumsorganisationer med udgangspunkt i NEMO. Der har ikke været møder i 2008.

Vårmøde 2009

De nordiske søsterorganisationer forespurgte i 2007 om muligheden for at lave et nordisk museumsmøde i Sydsverige og Danmark fra d. 1.-3. april 2009. Opgaven blev i første omgang placeret i ODM regi, men senere overdraget den svenske museumsorganisation. ODM har deltaget i arbejdet frem mod konferencen, og er vært ved en del af arrangementet. Samarbejdet med de nordiske søsterorganisationer har været en meget lærerig proces.

Besøg fra Litauen

ODM havde d. 14. maj besøg af en officiel litauisk museumsdelegation, der ønskede at høre om danske museumsforhold. Der blev på dagen fra litauisk side udvist stor interesse for den organisationsmodel som ODM hviler på.

Studietur

Der har ikke været kræfter til at arbejde på at gennemføre en studietur i 2008. I stedet er kræfterne samlet om at tilbyde en studietur i 2010. Der foregår i øjeblikket sonderinger for at lave en studietur i forbindelse med ICOM's verdenskongres i Shanghai, Kina, november 2010.

Faglige aktiviteter

ODM fastholder traditionen med et årligt møde med fagligt indhold for de tre kategorier af museer samt et fælles tværfagligt formidlingsmøde.

Internationalt formidlingsseminar

Formidlingsmødet, løftet af en særbevilling fra KUAS, til at orientere sig mere internationalt, blev afholdt i marts på Nyborg Strand med temaet "Come together. Proces, netværk, næring". I mødet deltog godt 200 deltagere, der i workshops og gennem internationale oplægsholdere kunne forholde sig til de nyeste trends i museumsformidling. Den internationale dimension på seminaret var stærkt vedkommende – og vil blive søgt fastholdt i kommende formidlingsmøder.

Kunstfagligt orienteringsmøde

Det Kunstfaglige orienteringsmøde blev afholdt i november på Bygholm Parkhotel. Her var temaet centreret om det vigtige emne forskning på kunstmuseerne i Danmark. Desværre var der blot 25 deltagere i seminaret – resten af de ca. 40 deltagere var indbudt til at medvirke i temaet. Det ringe fremmøde antyder, at det er vigtigt at forny formen på det kunstfaglige orienteringsmøde. I første omgang er opgaven udlagt til de tre kunstfaglige medlemmer af bestyrelsen.

Kulturhistorisk orienteringsseminar

Det kulturhistoriske orienteringsmøde på Fuglsø i november var derimod et sandt tilløbsstykke med 525 deltagere. Det er en rekord, som man må glæde sig over, men samtidig rummer succesen en række problemstillinger og udfordringer. For Fuglsø er simpelthen for lille til så mange deltagere – og det er nu nødvendigt at arrangere bustransporter til nærliggende hoteller, hvilket er både dyrt og uhensigtsmæssigt.

Naturhistorisk orienteringsmøde

Årets møde i den naturhistoriske faggruppe, der som oftest finder sted på Molslaboratoriet, måtte desværre aflyses på grund af sygdom i arrangementsgruppen.

De faglige møder kunne ikke gennemføres uden mange dedikerede koordinatore og frivillige bidragydere i øvrigt. Så der skal her lyde en stor tak for indsatsen.

Danske museers efteruddannelse

I begyndelsen af året udkom en ny kursuskalender med omtale af de enkelte kurser og uddannelser, som både rummede genkendelige kurser og nye tiltag. Ikke mindst den nye 2 årige diplomuddannelse i museumsledelse vakte begejstring, og holdet blev hurtigt overtegnet.

Der er i 2008 gennemført i alt 20 kurser og uddannelsesaktiviteter (mod 26 i 2007). 299 kursister har deltaget i 2008 (mod 486 kursister i 2007) Det udgør i alt 97 kursusdage (mod 79,5 kursusdage i 2007) og svarer til 7,95 årselever (mod 7,35 årselever i 2007 - og 2,65 årselever i 2006). Det er en tredobling af kursus- og uddannelsesaktiviteterne på tre år! At tallene stiger for årselever trods fald i antal kurser skyldes at flere kursusaktiviteter og uddannelser i år har været af længere varighed.

Samlet set er der tale om, at de sidste to års arbejde og fokusering på efteruddannelsesfeltet har givet mere efter - og videreuddannelse til museerne for færre midler. Der gennemføres løbende evalueringer af alle efter - og videreuddannelsesaktiviteterne, med skarpt fokus på kvalitetssikring og innovation. Anden halvdel af 2008 var præget af vakance i uddannelseschefstillingen. Fra december 2008 blev der sat fokus på at få ansat en ny uddannelseschef.

Kort beskrivelse af kurser og uddannelsesaktiviteter i 2008

Elementær registrering

Kurset er et introduktionskursus til det officielle REGIN-kursus. Kurset henvender sig til helt nye medarbejdere der ikke har erfaring med registrering på museerne eller REGIN-systemet.

REGIN for kulturhistoriske museer

Kurset henvender sig til de statslige og statsanerkendte museer som enten benytter eller ønsker at benytte registreringssystemet REGIN. Undervisningen varetages af en lærergruppe med praktisk erfaring i at benytte systemet

Registrering i REGIN for Kunstmuseer

Kurset henvender sig til de statslige og statsanerkendte kunstmuseer, som enten benytter eller ønsker at benytte registreringssystemet REGIN. Kurset er en introduktion til - og en oplæring i REGIN for de museumsmedarbejdere på kunstmuseer, som enten er eller skal være museernes ansvarlige for registrering. Deltagelse i kurset giver museet ret til at være Regin-abbonent.

Det venlige museum godt værtskab på museet

Kursets formål er at undervise museets frontmedarbejdere i at modtage og være "vært" for museums-gæsten og giver indsigt i og forståelse for værtskab. Kurset henvender sig primært til museets frontmedarbejdere, museumsværter, kustoder og frivillige. Afholdes lokalt.

Den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse

Kurset henvender sig til nye ledere eller sikkerhedsrepræsentanter eller personer, der har fået en §9-uddannelse (sikkerhedsuddannelse) fra før 1. april 1991.

Arbejdsmiljøloven foreskriver, at der på arbejdspladser med mere end 10 ansatte (inkl. løst ansatte) skal vælges en sikkerhedsrepræsentant. Kurset fordeler sig over 2 moduler á 2 dage, i alt 37 timers undervisning specifikt målrettet til museums- og konserveringsansatte. Formålet er dels at give deltagerne konkret viden om ansvar og opgaver i arbejdsmiljøarbejdet, dels at styre deltageres muligheder for løsning af konkrete arbejdsmiljøopgaver på arbejdspladsen. Der tages udgangspunkt i deltageres egne erfaringer med arbejdsmiljøet på museer og konserveringsværksteder.

Personalejura

Kurset tager udgangspunkt i personalejuridiske spørgsmål i forbindelse med museets daglige administration: ansættelsesforhold (Funktionærloven, Dagpengeloven, Ferieloven og kollektiv arbejdsret) samt relevante generelle aftaler, der er indgået mellem organisationerne og som kan have betydning for den enkeltes ansættelsesforhold.

Projektledelse

Kurset introducerer til grundlaget for ethvert projekt ved oplæg om projektarbejdsformen, projektyper, målsætning og planlægning af projekter. Endvidere arbejdes der med projektlederrollen, ledelse af projekt - aktiviteter og ledelse af projektgruppen.

Nye publikumsgrupper, brugerdiven innovation - workshop

Workshoppen sætter fokus på at nye publikumsgrupper stiller nye krav og har andre forventninger til museet. Det nye publikum vil gerne kunne se sig selv som en del af museernes virkelighed, uanset om

det gælder tosprogede unge, det velbjærgede café-klientel eller folk der bare aldrig har sat deres ben på et museum.

Museumslovens kapitel 8:

Lokalplaner, byggesager og bevaringsinteresser

Kurset er tilrettelagt som dialogbaserede workshops med mulighed for både at fremlægge og diskutere egne problemstillinger og få input fra kolleger og andre fagpersoner og myndigheder. Fælles temaer er samarbejdet mellem museum og kommune, lokalplaner (sagsgang, planlæggere, kommunalpolitikere og entreprenører), bevaringsværdige bygninger (bevæggrunde, arkitektur og kulturhistorie), armslængdeprincip, etik og kontakt med ejere og ikke mindst konkrete redskaber og informationssøgning i det daglige arbejde. Lærerkræfter er museumsansatte med stor indsigt i arbejdsområdet.

Museumsledelse

- ny lederuddannelse på diplomniveau

I samarbejde med Center for Videregående Uddannelse, CELF, udbydes en ny uddannelse, der henvender sig til medarbejdere og ledere på museer, konserverings- og bevaringscentre. Uddannelsen er en formelt kompetencegivende uddannelse på diplomniveau inden for rammerne af diplomuddannelsen i Leisure Management. Uddannelse strækker sig over to år og afsluttes med deleksaminer i de hovedemner der gennemgås: Organisation og ledelse – strategi, struktur, kultur og ledelse m.v. erhvervsøkonomi og økonomistyring – budget, regnskab, investering og moms. Afsætningsøkonomi – markedsføring, markedsanalyse, segmentering og målgrupper. Museumslovgivning, ICOMs etiske regelsæt, tilskudsmulig-

heder og forpligtelser, KUAS og kommunal/regional kulturforvaltning, samlingsvaretagelse og bevaringsteori. Det personlige lederskab – om lederrollen og dens fundament, herunder filosofi og ledelse. Museumsoplevelsen – udvikling, design og realisering af oplevelser i museets regi.

Museologisk Bibliotek

Hvem er hvem i ODM?

Museologisk Bibliotek har registreret en tydelig vækst i udlån og i antallet af besøgende til biblioteket siden indflytningen til Vartov. Biblioteket har fortsat sit samarbejde med bibliotek.dk og internetportalen Arkade. Museologisk Bibliotek deltager i bibliotekernes kørselsordning, som sørger for transporten af materialer ud til biblioteksvæsenet i hele landet. Herudover administrerer biblioteket tidsskriftcirkulation af udenlandske museologiske tidsskrifter.

Lånere i alt: 697. (Personligt fremmøde: 279. Lånere i øvrigt: 418) Lån i alt 1096. Fotokopiering (erstatning for udlån): 132. Referencespørgsmål: 60. DanBib./Bibliotek.dk bestillinger: 253. Hertil kommer tidsskriftcirkulation for 13 tidsskrifter, i alt 924 lån.

Bestyrelsens sammensætning efter generalforsamling i 2008:

Jens Henrik Sandberg, formand, Oluf Høst Museet
Lise Ræder Knudsen, næstformand, Konserveringscentret i Vejle

Thomas Secher Jensen, næstformand til sommeren 2008, Naturhistorisk Museum, Aarhus

Hans Munk Pedersen, næstformand fra sommeren 2008, Bangsbo Museum & Arkiv

Rasmus Vestergaard, Skive Kunstmuseum/Museum Salling

Asser Amdisen, Åbenrå Museum/Museum Sønderjylland

Anne Højer Petersen, Fuglsang Kunstmuseum

Ole Nielsen, Holstebro Museum

Nils M. Jensen, Nationalmuseet. Udtrådt december 2008

Elisabeth Cederstrøm, Statens Museum for Kunst. Udtrådt november 2008

Morten Meldgaard, Statens Naturhistoriske Museum

Sekretariatets medarbejdere

Sekretariatschef Hanne Esmann (til d. 1. juli 2008)

Direktør Nils M. Jensen (fra d. 1. december 2008)

Uddannelseschef Søren Friis Møller (til d. 1. maj 2008)

Bibliotekar Gry Kjær-Larsen

Administrativ koordinator Lene Larsen

Uddannelseskoordinator Tom Rasmussen

Årsrapport 2008

Årsrapporten for 2008 er sammenholdt med budget 2008 og med forslag til budget for 2009. Rapporten udviser et positivt resultat på 300.000 kr. (henholdsvis 131.000 kr. vedr. efteruddannelsen og 169.000 kr. fra sekretariatet).

Resultatet i forhold til sekretariatets drift afspejler at de faglige møder i kunst- kultur- og naturhistorie samt forårets internationale formidlingsseminar er placeret i denne del af regnskabet (praksis ændres fra 2009 budgettet).

Indtægter: Kursusdelen af sekretariatets budget udviser færre indtægter i forhold til budgettet, hvilket skyldes at deltagerantal (deltagerbetaling) til aktiviteterne fluktuerer. Medlemskontingentet er stabilt, men iagttages for nedadgående, hvilket skyldes museumsfusioner (ny kontingentstruktur vil blive udarbejdet til 2010).

Udgifter: Vedrørende medlems - og kursusaktiviteter er der et mindre forbrug, jfr. forklaring i forhold til indtægter. Bestyrelsesarbejdet blev dyrere end forventet, idet vakancer i sekretariat som i efteruddannelsesenheden medførte stigende udgifter til rejse og mødeaktivitet for bestyrelse og formandskab. Konsulentydelse og udgifter i forbindelse med ansættelse af ny direktør er ligeledes med til stigende udgifter i 2008 på denne budgetpost. Det mindre forbrug på lønninger afspejler ovennævnte vakancer.

Efteruddannelsesdelen deler en række fælles udgifter med Sekretariatet. Det gælder dele af de samlede udgifter til bestyrelsens arbejde, lokaleleje og en række driftsforhold i øvrigt.

Indtægter: Der er færre indtægter vedr. kursusaktiviteter end budgetteret. Det skyldes at en række kursus-

forløb måtte aflyses i 2008 og at aktivitetsniveauet generelt var lavere end estimeret i budgettet. Det er derfor bemærkelsesværdigt, at der er flere såkaldte årselever i 2008 end året før. Se beretningens afsnit om efteruddannelse. Realiserede statslige tilskud er mindre end budgetteret. Det skyldes, at restsummen af tilskud først er hjemtaget i 2009. Generelt var budgettet for medlemsaktiviteter præget af, at overførte midler fra 2007 skulle anvendes i 2008 til forskellige udviklingstiltag (gratis adgangskort for medlemmerne, netværksmøder, internationalt samarbejde m.m. Tiltag som ikke lod sig realisere, som følge af sekretariatets faglige vakancer).

Udgifter: differencen i medlems - og kursusaktiviteter, bestyrelsesarbejdet lønninger og administration afspejler forholdene som beskrevet ovenfor.

Egenkapitalen er med årets udgang svagt stigende, og anses for at være passende, ikke mindst fordi ODM i begyndelsen af året har et likviditetsbehov til medlemskontingenterne er opkrævet, hvilket sker når generalforsamlingen har taget stilling til kontingentstørrelsen.

Balance pr. 31.december 2008

Af aktiverne fremgår en forholdsvis høj post til debitorer. Det vedrører hovedsageligt udestående betalinger vedr. det kulturhistoriske orienteringsmøde i november - og ikke mindst manglende hjemtagning af bevilligede statslige tilskud. Et forhold der blev taget aktion på, straks efter ansættelsen af direktøren pr. 1. December. Der er desuden en post på 'Anden gæld' på 1.929.000 kr. som indeholder lovpligtige hensættelser til feriepengeforpligtelser, skat, atp og lønsums-afgift m.m.

Budget 2009

Driftsudgifterne til bestyrelse, lønninger, lokaleleje og øvrige administration er meget præcist budgetteret i forhold til de realiserede tal fra 2008. Dog er budgettallene fordelt anderledes på de to delbudgetter for henholdsvis sekretariatet og for efteruddannelse, som følge af ny praksis. Fremover vil alle forhold der vedrører efteruddannelse og faglige aktiviteter i øvrigt være placeret i efteruddannelsesdelen af regnskabet. Det gør det rent politiske arbejde, der alene finansieres af medlemmerne i sekretariatsdelen af budgettet, mere synligt, og samtidig forenkler det den administrative praksis og sikrer overblik og forståelse af de mange udadvendte aktiviteter.

For sekretariatets del er taget udgangspunkt i, at kontingenterne fastholdes på samme niveau som i 2008, dog med en stigning på 3,2 % svarende til statens P/L-indeks (pris og lønregulering). Udgifter til bestyrelsen nedskrives væsentligt, som følge af at godtgørelsen til formand og de to næstformænds institutioner nedsættes, da der nu er ansat en direktør til at varetage organisationens daglige arbejde. En række udviklingsomkostninger og fremskrevne administrative omkostninger, flere af disse overført fra efteruddannelsesdelen, er at se i Sekretariatets budget, der udviser et merforbrug på 514.000 kr., der finansieres af overførte og hensatte midler.

Efteruddannelsesdelen af budgettet er fremskrevet og rummer, foruden de hidtidige estimerede omkostninger til efteruddannelse, nu også øvrig faglig mødeaktivitet, hvilket forøger budgetposten betragteligt. De statslige tilskud ses i 2009 at være markante til efteruddannelse (5,2 mill. kr.) Det skyldes, at foruden bevillingen til mere almindelige efteruddannelsesakti-

viteter fra Kulturarvsstyrelsen, at der er bevilliget midler fra KUAS formidlingspulje, til at sætte ekstra fokus på efteruddannelsesaktiviteter indenfor formidling. Disse ekstra midler vil finde anvendelse i forbindelse med nyudviklede efteruddannelsesstilbud i efteråret 2009 og foråret 2010.

Generelt kan det i øvrigt konstateres, at der i takt med stadigt stigende krav til kvalitetssikring af efteruddannelsesstilbuddene også kan konstateres, at udgifterne til materialer, tryksager markedsføring og projektledelse/overordnet koordinering forbundet med arrangementer og efteruddannelsesvirksomhed er stigende.

Budgettet for efteruddannelse udviser et merforbrug på 368.000 kr., der finansieres af overførte og hensatte midler.

Resultatopgørelsen 2008 - ODM

Budget	Budget	Realiseret	Budget
	2008	2008	2009
	TDKK	TDKK	TDKK
Kursusaktiviteter	4362	2539	2622
Medlemskontingent	2051	2022	2000
Statslige tilskud	4103	3000	5200
Andre indtægter	0	139	0
Indtægter i alt	10516	7700	9822
Medlems- og kursusaktiviteter	6039	3061	6109
Bestyrelsen	428	663	253
Lønninger	2827	2184	2796
Administration	1294	1547	1630
Udgifter i alt	10588	7455	10788
Resultat før finansiering	-72	245	-966
Renteindtægter	72	56	84
Renteudgifter	0	1	0
Årets resultat	0	300	-882

Resultatopgørelsen 2008 - Sekretariatet

Budget	Budget	Realiseret	Budget
	2008	2008	2009
	TDKK	TDKK	TDKK
Kursusaktiviteter	2348	1987	0
Medlemskontingent	2051	2022	2000
Statslige tilskud	531	300	0
Andre indtægter	0	139	0
Indtægter i alt	4930	4448	2000
Medlems- og kursusaktiviteter	2917	2363	307
Bestyrelsen	322	481	205
Lønninger	1189	973	1336
Administration	574	518	750
Udgifter i alt	5002	4335	2598
Resultat før finansiering	-72	113	-598
Renteindtægter	72	56	84
Renteudgifter	0	0	0
Årets resultat	0	169	-514

Resultatopgørelsen 2008 - Efteruddannelse

	2008	Budget	Realiseret
	TDKK	2008	2009
	TDKK	TDKK	TDKK
Kursusaktiviteter	2014	552	2622
Medlemskontingent	0	0	0
Statslige tilskud	3572	2700	5200
Andre indtægter	0	0	0
Indtægter i alt	5586	3252	7822
Medlems- og kursusaktiviteter	3122	698	5802
Bestyrelsen	106	182	48
Lønninger	1638	1211	1460
Administration	720	1029	880
Udgifter i alt	5586	3120	8190
Resultat før finansiering	0	132	-368
Renteindtægter	0	0	0
Renteudgifter	0	1	0
Årets resultat	0	131	-368

Balance pr. 31. december 2008 - ODM

	2008	2007
	TDKK	TDKK
Aktiver		
Debitorer	2795	232
Depositum	72	72
Periodeafgræningsposter	137	181
Likvide beholdninger	1559	2183
Aktiver i alt	4563	2668
Passiver		
Kapitalindestående	2378	2078
Egenkapital i alt	2378	2078
Kreditorer	256	272
Anden gæld	1929	318
Kortfristet gæld i alt	2185	590
Gæld i alt	2185	590
Passiver i alt	4563	2668

ODM's repræsentanter i eksterne udvalg

ODM har udpeget medlemmer til en række forskellige udvalg og bestyrelser. Nogle af disse udvalgs- og bestyrelsesposter sker på baggrund af lovgivning, andre på grund af indlysende museumspolitisk relevans og nogle med baggrund i traditioner. Herunder følger en række let redigerede referater fra medlemmer af udvalg og råd. Alle takkes hermed for deres indsats i 2008.

Lokalhistorisk Netværk. Ved Lisbeth Aagaard Lykke

Der har i det forgangne år været afholdt 5 møder og en konference. Netværket har til formål at gøre den viden, der findes i landets arkiver, biblioteker og museer om landets lokalhistorie og identitet, tilgængelig. Ideen er at sikre et stærkt netværk af lokale ABM-institutioner.

Der har været afholdt 4 workshops: Lokalhistoriske film på nettet. Wiki i lokalhistorien. Lokalhistorie via mobiltelefonen. Bedst på nettet – lokalhistoriske hjemmesider. Emner undervejs har været udvikling og skrivning af artikler til erfaringsbanken på www.lokalhistorisknet.dk. Sparring og erfaringsudveksling omkring udviklingen af den lokalhistoriske formidlingsportal LOFO2, der bliver en fælles indgang til de enkelte lokalhistoriske formidlingshjemmesider. Start af en ABM-weblog og skrivning af tekster/indlæg. Disse kan ses på <http://lokalhistorisknet.blogspot.com/>. Pilotprojekt om 'Lokalhistorisk bedst på nettet' hvor netværket udarbejder forslag til vurderingskriterier for lokalhistoriske hjemmesider. Udvikling af strategi for at udvikle og bevare Lokalhistorisk Netværks erfaringer og netværk efter projektets udløb i 2008. Den 23. oktober 2008 afholdtes en ABM-konference på Aros i Aarhus om fremtidens samarbejde mellem arkiver, biblioteker og museer.

Bornholms Regionskommunes Kunstråd.

Ved Lars Kærulf Møller

Bornholms Regionskommunes Kunstråd består af 7 medlemmer. Medlemmerne repræsenterer udøvende kunstnere og kunsthåndværkere, udstillingssteder, Bornholms Billedskole, Bornholms Kunstmuseum og Bornholms Regionskommune. Medlemmerne udpeges for en 4-årig periode af de enkelte interessegrupper. Lederen af Bornholms Kunstmuseum er født medlem af udvalget.

Regionskommunen fungerer som sekretariat for udvalget. Udvalget mødes 4 – 5 gange årligt og modtager et årligt tilskud på kr. 200.000. ekskl. moms - (2006-kr). Ikke udnyttede bevillinger overføres til kommende år. Udvalget har i 2008 bevilget kr. 147.000 til en række forskellige projekter herunder bl.a. tilskud til skitseforslag og udførelse til udsmykninger af offentlige bygninger, etablering af værkstedsportal for artists in residence, børnekulturprojekt "Kultur på tværs", lige som rådet yder råd og vejledning til offentlige myndigheder vedr. kunstnerisk udsmykning.

Brugerrådet for Statens Arkiver, henholdsvis Erhvervsarkivet i Århus og Landsarkivet for Nørrejylland i Viborg. Ved Jytte Thorndahl

Der har i såvel Brugerrådet for Erhvervsarkivet i Århus samt i Brugerrådet for Landsarkivet for Nørrejylland, Viborg, været afholdt 2 møder. På møderne har Brugerrådenes medlemmer fået oplysninger om nyheder fra arkiverne: om bl.a. magasinbyggeri og udvidelser hos begge arkiver, store nyindkomne arkiver, arkivernes brugerundersøgelser, åbningstider, samt nyheder i digitaliseringsprocessen i Statens Arkiver m.m.

På hvert møde har der været et punkt: 'Forslag fra brugerrådets medlemmer'. Her har der været ideer om forbedringer af læsepladser, adgangsforhold for handicappede, forslag til kurser. Eventuelle ønsker og forslag fra ODM's medlemmer til Statens Arkiver modtages gerne: jt@elmus.dk. – Jytte Thorndahl

Landsforeningen til bevaring af fotos og film. Ved Ingrid Fischer Jonge

Der har været afholdt flere bestyrelsesmøder og en generalforsamling (10. juni) med efterfølgende velbesøgt halvdagsseminar, der havde titlen: "Identitet, lokalitet og globalitet - i billedsamlingerne". I januar har foreningen desuden arrangeret et meget velbesøgt kursus med titlen: "Kursus om fotografier og film på www - om valg af digitaliseringsstrategier og platforme". Kurser og seminarer afholdes forskellige steder i landet.

NEMO (Network of European Museum Organizations). Ved Frank Birkebæk

NEMO har en stadig voksende betydning for de europæiske museumsorganisationers samarbejde. Ikke mindst de nyeste EU-lande har fundet en platform for europæiske kontakter og samtidig en inspiration til de nationale organisationsmodeller. I årets løb blev Kommissionens krav til formalisering af de europæiske netværk forstærket. For at søge og modtage tilskud fra EU's programmer skal netværkene nu have status af juridiske personer, dvs. en organisationsstruktur, der kan sammenlignes med fonde, stiftelser eller selvejende institutioner. NEMO har valgt at afsøge nationale legale muligheder og er endt med at søge etablering som forening under hollandsk lovgivning.

Bestyrelsen for NEMO – og ikke mindst jeg selv – har været meget skeptisk overfor denne unødvendige formalisme, som på sigt kan ændre den uformelle ligeværdige grundtone, som har været NEMO's særkende. Samtidig med formaliseringskravene ser det også ud til, at tendensen i retning af at gøre netværkene til projektentreprenører bliver mere udtalt, hvilket styrkes gennem ansøgningsmulighederne og procedurerne.

NEMOs årsmøde blev afviklet af den slovenske museumsorganisation. På mødet i Ljubljana deltog 18 landes organisationer. Livslang Læring var et hovedemne. NEMO har indledt et samarbejde med EU Grundtvig programmet om inddragelse af museerne i realiseringen af dette program for livslang læring. Sammen med Italien og England har Danmark taget initiativet til en stor konference om emnet i København i 2010. ODM er valgt som den praktisk arrangør af konferencen. På mødet i Ljubljana indtrådte ODMs nyudpegede direktør som det andet danske medlem af NEMO.

Tidsskriftet Danske Museer. Ved Jette Baagøe og Bodil Olesen

Det sidste år har to af ODM's tre pladser i den rådgivende redaktionskomitee været besat af ovenstående. Der har kun været et møde i komiteen i den forgange periode. Mødet havde karakter af en 'overdragelsesforretning' hvor bladets juridiske ejer, Den Erhvervsdrivende Fond Museumstjenesten skiftede leder fra Villy Toft Jensen til Allan Risbo. Endvidere var der redaktørskifte fra Frank Birkebæk til Line Hjorth.

Hermod Lannungs Museumsfond. Ved Jens Henrik Sandberg

Fonden kan udelukkende søges af Kronborg Slot, Kunstindustrimuseet, Nationalmuseet, Statens Museum for Kunst og Vestsjællands Kunstmuseum. Fondet har i 2008 ydet økonomisk støtte til Staten Museum for Kunst ved erhvervelsen af Kirsten Ortveds skulptur i støbt aluminium og stålkæder. Endvidere til frilæggelse og restaurering af Kronborgs ydre fæstningsanlæg, som fondet yder økonomisk støtte til over en tre-årig periode. Medlemmerne af fondet er formand Jens Henrik Sandberg, næstformand Asger Amdisen og bestyrelsesmedlem Gertrud Oelsner. Fondens forretningsfører er advokat Jørn Thaysen

Valdemar Petersen og hustru Ester Moesmann Petersens Fond. Ved Nina Damsgaard

På grund af diverse forhold på Vejen Kunstmuseum har der ikke været afholdt møder i bestyrelsen for Valdemar Petersen og hustru Ester Moesmann Petersens Fond i 2008. Næste legatudstilling er udskudt til 2010.

Charlottenborgs udstillingsbygning – Kunsthal Charlottenborg. Ved Anne Højer Petersen

Efter ombygning og renovering åbnede udstillingsbygningen, nu som Kunsthal Charlottenborg, dørene for publikum i januar 2008 under stor bevågenhed. Hen over året måtte det desværre konstateres, at fokus flyttede sig fra de gode og velomtalte udstillinger, som blev etableret, til de protesterende kunstnersammenslutninger. Det måtte hen over efteråret endvidere konstateres, at ledelsen ikke havde haft det fornødne overblik over økonomien, og at et millionunderskud var en realitet mod årets slutning. En enig

bestyrelse måtte derfor meddele Kulturministeriet, at man havde mistet tilliden til ledelsen. Kulturministeriet valgte at fyre direktøren, og en konstituering fandt sted, mens man hen over årsskiftet påbegyndte arbejdet med en reorganisering af kunsthallen og indledte en ansøgningsprocedure med henblik på ansættelse af en ny direktør i 2009.

Kulturarvsstyrelsen rådgivende udvalg om formidling (Formidlingspuljen). Ved Anne Højer Petersen

I 2008 modtog udvalget knapt 130 ansøgninger til Formidlingspuljens forskellige delpuljer, og et stort arbejde iværksattes i udvalget for at belyse, klarlægge og vurdere de enkelte ansøgninger, hvis samlede økonomiske ramme langt overgik Formidlingspuljens størrelse. Indstillingerne forelå i juni, og i september havde ansøgerne fået svar fra Kulturarvsstyrelsen. ODMs repræsentant (2007-08) udgik af udvalgsarbejdet pga. arbejdspress, og er blevet erstattet af ODM bestyrelsesmedlem Rasmus Vestergaard for den forventede resterende periode (2009-10).

Arbejdsgruppen vedr. e-museum. Ved Thomas Secher Jensen

E-museum er kulturministeriets og undervisningsministeriets fælles projekt for digital undervisningsformidling på museumsområdet. Der har ikke været styregruppemøder siden uddelingen af midler fra fase 1 i juli 2007. Imidlertid åbnes der nu op for en fase 2, hvor videnskabsministeriet forsøges inddraget. Ansøgninger til fase 2 forventes at skulle finde sted ultimo 2009.

Danske Turistattraktioner (DTA). Ved Nils M. Jensen

ODM er med i stifterkredsen i DTA. Der er 81 medlemmer i attraktionsmærkeordningen på nuværende tidspunkt – heraf er hovedparten museer. Så godt som alle store turistattraktioner i Danmark er med i ordningen, der efter en række kriterier uddeler fra 1-5 stjerner. 2008 har været præget af problemer med sekretariatsbetjeningen og i arbejdet med en ansøgning til Arbejdsmarkedets Feriefond om udvidelse af kredsen bag ordningen. Desværre var ansøgningen forgæves. Ultimo 2008 blev der indgået en samarbejdsaftale med HORESTA, der driver en lignende ordning for hotel og restaurationsbranchen, om sekretariatsbetjening. På sigt er det tanken, at HORESTA skal overtage assessorordningen, der hidtil er udviklet og praktisk drevet af Dansk Standard.

Tilgængelighed for Alle. Ved John Rendboe

ODM's repræsentant har ikke i 2008 været involveret i aktiviteter i forbindelse med Tilgængelighed for Alle. Der vil blive taget fornyet kontakt i 2009 med henblik på en vurdering af ODM's engagement.

Kulturministeriets udvalg vedr. bygningskultur. Ved Lene Floris

Jeg har for ODM varetaget en post i udvalget vedr. bygningskultur. ODM har i perioden bidraget med synspunkter både skriftligt og i mundtlig form, koordineret med Peter Dragsbo, se herunder . Rapporten fra udvalgets arbejde forventes udgivet i 2009.

Bygningskultur Danmark. Ved Peter Dragsbo, Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot

Bygningskultur Danmark er paraplyorganisation for de fredede og bevaringsværdige bygningers interesse-, ejer- og brugerforeninger. Bygningskultur Danmark er både en interesseorganisation og et center for viden og forskning i bygningskultur. I det politiske arbejde har Bygningskultur Danmark især beskæftiget sig med den fremtidige varetagelse af landets fredede og bevaringsværdige bygninger, ikke mindst efter, at der i 2007 er igangsat et udredningsarbejde under Kulturministeriet om området. Rapporten fra arbejdet forventes at udkomme i 2009. Blandt bevaringsarbejdets interesseorganisationer er der enighed om, at der er en række problemer i varetagelsen af de fredede og bevaringsværdige bygninger, bl.a.: manglende ressourcer, et statisk og ufleksibelt fredningsbegreb, savn af sammenhænge mellem bygningsbevaring og øvrig planlægning, samt problemer med kommunernes varetagelse af området. Uanset om den fremtidige varetagelse bliver fortsat central, regional eller lokal, er det for ODM af afgørende betydning, at de fremtidige løsninger i formaliseret form inddrager museernes ekspertise og arkiver for både bygningsfredning og bygningsbevaring.

Om Dansk Historisk Fællesråd. Ved Harriet Hansen

Dansk Historisk Fællesråd (DHF) er en paraplyorganisation der har eksisteret siden 1909. Medlemmer er dels landssammenslutningerne Dansk Lokalhistorisk Forening, Organisationen af Danske Museer, Sammenslutningen af Lokalarkiver og Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, der alle har fast sæde i bestyrelsen, dels foreninger (specialforeninger som

Det danske Sprog- og Litteraturselskab, Skovhistorisk Selskab, Told- og Skattehistorisk Selskab m.fl) og institutioner (arkiver, biblioteker og museer som Rigsarkivet, Erhvervsarkivet, Det kongelige Bibliotek, Danmarks Kunstbibliotek, Nationalmuseet og Dansk Landbrugsmuseum m.fl.). En samlet oversigt over DHF's medlemmer findes på www.historie-online.dk. DHF har til formål at støtte og styrke interessen for historie ved at fremme samarbejdet mellem de tilknyttede landssammenslutninger, foreninger og institutioner; at følge udviklingen på det lovmæssige og administrative område; at tage politiske initiativer til gavn for medlemmerne; at afholde møder, udgive publikationer m.v.; samt at virke som kontaktorgan over for tilsvarende udenlandske og internationale organisationen.

Association of Danish Museums

Farvergade 27 D · Vartov

1463 København K

Denmark

T +45 4914 3966

F +45 4914 3967

www.dkmuseer.dk

